

Αριθμός 193/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Γεώργιο Σακκά, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Αβροκόμη Θούα - Εισηγήτρια, Μιλτιάδη Χατζηγεωργίου και Γεώργιο Αποστολάκη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 13 Νοεμβρίου 2017, με την παρουσία και της γραμματέως, Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσιέοντος: Δ. Τ. του Μ., κατοίκου ..., ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Κωνσταντίνο Ασημακόπουλο, με δήλωση του άρθρου 242 παρ.2 του Κ.Πολ.Δ.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) "...", που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα, εκπροσωπήθηκε δε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Μιχάλη Δημητρακόπουλο, με δήλωση του άρθρου 242 παρ.2 του Κ.Πολ.Δ. και 2) Α. Β. του Ε., ο οποίος απεβίωσε, όπως προκύπτει και από το υπ' αριθμ. .../2017 πρακτικό Βίαιης Διακοπής της Δίκης.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 3-9-2010 αγωγή της ήδη πρώτης αναιρεσίβλητης και του αρχικού διαδίκου Α. Β., που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 3163/2012 του ίδιου Δικαστηρίου και 3884/2014 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσιέων με την από 5-2-2015 αίτησή του και τους από 31-12-2015 πρόσθετους αυτής λόγους. Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Η εισηγήτρια Αρεοπαγίτης Αβροκόμη Θούα ανέγνωσε την από 29-1-2016 έκθεσή της, με την οποία εισηγήθηκε την αποδοχή των έβδομου και όγδοου κύριων λόγων και την απόρριψη των λοιπών κύριων και όλων των πρόσθετων λόγων της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τις διατάξεις των άρθρων 286 έως 288, 291 και 292 του ΚΠολΔ, σαφώς προκύπτει, ότι ο θάνατος του απλού ομοδίκου επιφέρει βίαιη διακοπή της δίκης μόνον ως προς τον θανόντα διάδικο, ενώ ως προς τους λοιπούς απλούς ομοδίκους η δίκη συνεχίζεται κανονικά (ΑΠ382/2017). Επομένως, μετά την έχουσα ήδη επέλθει στις 16-1-2017 βίαιη διακοπή της δίκης, ως προς τον δεύτερο των αναιρεσιβλήτων, (Α. Β.), λόγω του επισυμβάντος στις 5-11-2016 θανάτου αυτού, για την οποία έχει συνταχθεί το .../16-1-2017 Πρακτικό Βίαιης Διακοπής της Δίκης και λαμβανομένου υπόψη, ότι ο

τελευταίος με την ομόδικο συνενάγουσα και ήδη πρώτη των αναιρεσιβλήτων, συνδέονται με δεσμό απλής ομοδικίας, αφού με την από 3-9-2010 αγωγή τους επί της οποίας εκδόθηκε (σε δεύτερο βαθμό) η προσβαλλόμενη απόφαση, ζητούσαν χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που καθένας από αυτούς υπέστη από την επικαλούμενη αδικοπραξία του εναγομένου και ήδη αναιρεσειόντος, νομίμως συνεχίζεται η ανοιγείσα με την κρινόμενη από 5-2-2015 αίτηση αναίρεσης δίκη, κατά το μέρος, που αυτή στρέφεται κατά της πρώτης των αναιρεσιβλήτων.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 569 παρ. 2 και 577 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ προκύπτει ότι, η παραδεκτή άσκηση των προσθέτων λόγων αναίρεσης προϋποθέτει όπως, τόσο η κατάθεση του σχετικού δικογράφου στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, όσο και η επίδοση αντιγράφου αυτού στον αναιρεσίβλητο και τους άλλους διαδίκους να έχει λάβει χώρα τριάντα τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναίρεσης που είχε αρχικώς οριστεί. Η παράλειψη δε τήρησης των παραπάνω διατυπώσεων ή της μίας απ' αυτές συνεπάγεται την απόρριψη αυτών ως απαραδέκτων και αυτεπαγγέλτως (ΟλΑΠ 143/1984, ΑΠ318/2017). Στην προκειμένη περίπτωση, ενώ το δικόγραφο των από 31-12-2015 πρόσθετων λόγων κατατέθηκε εμπρόθεσμα στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι επιδόθηκε νόμιμα, εντός της αυτής προθεσμίας, στην πρώτη των αναιρεσιβλήτων, αφού ο αναιρεσειών δεν επικαλείται ούτε και προσκομίζει την έκθεση επίδοσης αυτών στην τελευταία, ούτε προσκομίζεται έστω αντίγραφο του δικογράφου των προσθέτων λόγων με σχετική επισημείωση του δικαστικού επιμελητή για επίδοση αυτών. Επομένως, οι πρόσθετοι λόγοι πρέπει να απορριφθούν ως अपαράδεκτοι, μετά από αυτεπάγγελτη έρευνα του Δικαστηρίου.

Κατά το άρθρο 932 Α.Κ. "Σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Αυτό ισχύει ιδίως για εκείνον που έπαθε προσβολή της υγείας, της τιμής ή της αγνείας του ή στερήθηκε την ελευθερία του ...". Αποκατάσταση της ηθικής βλάβης μπορούν να ζητήσουν και τα νομικά πρόσωπα και εν προκειμένω και οι ανώνυμες εταιρείες, αν με την σε βάρος τους αδικοπραξία προσβλήθηκε η εμπορική τους πίστη, η επαγγελματική τους υπόληψη και γενικά το εμπορικό τους μέλλον. Για να γεννηθεί η αξίωση από την προσβολή της προσωπικότητας κατά τις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 920 και 932 του ΑΚ, θα πρέπει η προσβολή να είναι παράνομη, να αντίκειται δηλαδή σε διάταξη που απαγορεύει συγκεκριμένη έκφανση αυτής, είναι δε αδιάφορο, σε ποιο τμήμα του δικαίου βρίσκεται η διάταξη που απαγορεύει την προσβολή. Αντικείμενο προσβολής είναι και η υπόληψη του νομικού προσώπου, το οποίο, όπως και το φυσικό πρόσωπο, είναι μέλος μιας οργανωμένης κοινωνίας και κινείται στα πλαίσια της συναλλακτικής ευθύτητας, εκδηλώνεται δε με πράξεις ή παραλείψεις. Έτσι, η προσβολή μπορεί να προέλθει και από ποινικά κολάσιμη πράξη, όπως η δυσφήμιση ανώνυμης εταιρείας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 364 παρ. 1 και 3 Π Κ θεσπίζεται ως ιδιαίτερο έγκλημα η απλή ή συκοφαντική δυσφήμιση ανώνυμης εταιρείας που προστατεύει την οικονομική πίστη και εμπιστοσύνη της. Συγκεκριμένα, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 362, 363 και 364 του Π Κ, προκύπτει ότι για την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης ανώνυμης εταιρείας απαιτείται: α) ισχυρισμός ή διάδοση γεγονότος

ενώπιον τρίτου σε βάρος ορισμένης ανώνυμης εταιρείας, β) το γεγονός να είναι δυνατόν να βλάψει την εμπιστοσύνη του κοινού στην εταιρεία και στις επιχειρήσεις της και να αφορά είτε στις επιχειρήσεις ή στην οικονομική κατάσταση ή γενικά στις εργασίες της εταιρείας είτε στα πρόσωπα που την διοικούν ή την διευθύνουν και γ) να είναι ψευδές και ο υπαίτιος να γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές. Ως ισχυρισμός θεωρείται η ανακοίνωση προερχομένη ή εξ ίδιας πεποιθήσεως ή γνώμης ή εκ μεταδόσεως από τρίτο πρόσωπο. Εξάλλου, κατά το άρθρο 367 παρ. 1 περ. α'-δ' ΠΚ, το άδικο των προβλεπομένων στα άρθρα 361 επ. του ιδίου Κώδικα πράξεων, στις οποίες περιλαμβάνεται και εκείνη του άρθρου 364 του ΠΚ, δηλαδή της απλής δυσφήμισης όχι όμως και της συκοφαντικής, ανώνυμης εταιρείας αίρεται, μεταξύ των άλλων περιπτώσεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, και όταν πρόκειται για εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νομίμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για την διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον ή σε ανάλογες περιπτώσεις (ΑΠ718/2017, 1027/2015, 1577/2013, 179/2011, 356/2010). Περαιτέρω, κατά την έννοια του λόγου αναίρεσης από τον αριθμό 19 του άρθρ. 559 ΚΠολΔ, η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και υφίσταται συνεπώς εκ πλαγίου παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου, όταν από τις παραδοχές της, που περιλαμβάνονται στην ελάχισσα πρόταση του νομικού συλλογισμού της και αποτελούν το αιτιολογικό της, δεν προκύπτουν καθόλου ή αναφέρονται ανεπαρκώς ή αντιφατικώς τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία το δικαστήριο της ουσίας στήριξε την κρίση του για ζήτημα με ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης, με αποτέλεσμα έτσι να μην μπορεί να ελεγχθεί αν στη συγκεκριμένη περίπτωση συνέτρεχαν οι όροι του κανόνα ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκε ή δεν συνέτρεχαν οι όροι εκείνου που δεν εφαρμόστηκε (ΟΛΑΠ 1/1999). Κατά την έννοια αυτή, ελλειπείς αιτιολογίες έχει η απόφαση όταν στην ελάχισσα πρόταση του νομικού συλλογισμού της δεν εκτίθενται καθόλου πραγματικά περιστατικά, αντιφατικές αιτιολογίες έχει η απόφαση, όταν τα πραγματικά περιστατικά που στηρίζουν το αποδεικτικό πόρισμά της για κρίσιμο ζήτημα, δηλαδή για ζήτημα αναφορικά με ισχυρισμό των διαδίκων που τείνει στη θεμελίωση ή στην κατάλυση του επίδικου δικαιώματος, συγκρούονται μεταξύ τους και αλληλοαναιρούνται, αποδυναμώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κρίση της απόφασης για την υπαγωγή ή μη της ατομικής περίπτωσης στο πραγματικό συγκεκριμένου κανόνα ουσιαστικού δικαίου, που συνιστά και το νομικό χαρακτηρισμό της ατομικής περίπτωσης. Αντίστοιχα ανεπάρκεια αιτιολογίας υπάρχει όταν από την απόφαση δεν προκύπτουν σαφώς τα περιστατικά, που είτε είναι κατά το νόμο αναγκαία για τη στοιχειοθέτηση της διάταξης ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκε στην ένδικη περίπτωση είτε αποκλείουν την εφαρμογή της (ΟΛΑΠ9/2016, 15/2006). Τα επιχειρήματα εξάλλου του δικαστηρίου που σχετίζονται με την εκτίμηση των αποδείξεων δεν συνιστούν παραδοχές, με βάση τις οποίες διαμορφώνεται το αποδεικτικό πόρισμα και, συνεπώς, δεν αποτελούν "αιτιολογία" της αποφάσεως, ώστε, στο πλαίσιο της υπόψη διατάξεως του άρθρου 559 αριθμ. 19 του Κ.Πολ.Δ., αυτή να επιδέχεται μομφή για αντιφατικότητα ή ανεπάρκεια (ΑΠ 1055/2017).

Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο, δέχθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, όπως προκύπτει από την επισκόπησή της (αρθρ.561παρ.2 ΚΠολΔ), κατά το ενδιαφέρον την αναιρετική διαδικασία μέρος, τα ακόλουθα: "Δυνάμει της από ...-2010 ομόφωνης απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων αποφασίστηκε η σύσταση εξεταστικής Επιτροπής "για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του

σκανδάλου ...". .....Στη συνέχεια δυνάμει της σχετικής από ... - 2010 απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής συνεστήθη Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή (προανακριτική) "για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων σχετικά με τη υπόθεση ...", η οποία, κατόπιν της με αρ...-2010 απόφασης του Προέδρου της Βουλής, συγκροτήθηκε από 13 βουλευτές, μεταξύ των οποίων και ο εναγόμενος, (ήδη αναιρεσείων), ως βουλευτής του ... . αυτής εξελέγη ο επίσης βουλευτής του ... Ε. Ό., ο οποίος όμως αντικαταστάθηκε λόγω ... του με την με αρ. ...2010 απόφαση του Προέδρου της Βουλής και στη θέση του εξελέγη ο εναγόμενος. Αντικείμενο διερεύνησης της Επιτροπής ήταν η εξακρίβωση της ζημίας που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο από τον σφετερισμό ακίνητης περιουσίας του που δρομολογήθηκε μέσω παράνομων ανταλλαγών ακινήτων ιδιοκτησίας του με τη λιμνοθάλασσα ... και τις παραλίμνιες αυτής εκτάσεις, υπαχθείσες αυθαιρέτως στη διαδικασία ανταλλαγών και φερόμενες ως περιουσιακά στοιχεία της ..., οι οποίες μεταβιβάστηκαν ως αντάλλαγμα στο Ελληνικό Δημόσιο, αν και αποτελούσαν περιουσία αυτού. Αυτά σε συνδυασμό με τις υπερεκτιμήσεις και υποεκτιμήσεις των προς ανταλλαγή ακινήτων, αφού το Δημόσιο φερόταν αφενός να υποεκτιμά την αξία των ακινήτων που το ίδιο προσέφερε προς ανταλλαγή και αφετέρου να υπερεκτιμά τη λίμνη ... και τις παραλίμνιες εκτάσεις της, που αν και ήδη (όπως προαναφέρθηκε) ανήκουν στην ιδιοκτησία αυτού, ωστόσο φερόταν να λαμβάνει ως αντάλλαγμα, έχοντας μετά ταύτα υποστεί οικονομική ζημία ίση με τη αξία των ακινήτων που προσφέρθηκαν στη ... μέσω της διαδικασίας ανταλλαγής. Στο πλαίσιο του έργου της ως άνω Επιτροπής, στις ...-2010 προσήλθε και κατέθεσε ενώπιον της ο ... της Τράπεζας της Ελλάδος Γ. Π., ο οποίος (όπως προκύπτει από τα σχετικά πρακτικά) απάντησε στις ερωτήσεις που του έθεσαν οι βουλευτές - μέλη της Επιτροπής σχετικά με τις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις που έλαβε η ... και τις προς αυτήν ροές χρήματος μέσω των συμβληθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων. Μετά το πέρας της κατάθεσης του ... της Τράπεζας της Ελλάδος, ο εναγόμενος προέβη ενώπιον των εκπροσώπων του τύπου που κάλυπταν το θέμα στην εξής επί λέξει, δήλωση: "Από την κατάθεση του κυρίου Π. προκύπτει ότι καθημερινά, όλους τους τελευταίους μήνες, ξετυλίγεται το κουβάρι μιας μεγάλης απάτης, που έχει στηθεί από τον κύριο Β. με τη συνεργασία και τη συνέργεια των κυβερνήσεων της ..., έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένας μεγάλος γίγαντας, ένας Όμιλος με πήλινα πόδια που καθημερινά, λόγω σκανδαλωδών, θα λέγαμε, πρακτικών, που λειτουργεί στον τραπεζικό χώρο και στον επενδυτικό χώρο, καθημερινά καταρρέει και καταρρέει συνεπεία των αποφάσεών τους και με αποτέλεσμα να παίρνει στο λαιμό της υγιείς και κερδοφόρες ελληνικές επιχειρήσεις, όπως ήταν η ..., το ..., η ... και άλλες". Η ως άνω δήλωση του εφεσιβλήτου προεβλήθη αυθημερόν στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ..., δημοσιεύτηκε στο από ...-2010 φύλλο της ημερησίας εφημερίδας ..., συμπεριληφθέν σε άρθρο της δημοσιογράφου Α. Μ. υπό τον τίτλο "... " κάτω από φωτογραφία του Γ. Π. και, παράλληλα, αναπαρήχθη σε ευρέως γνωστές ιστοσελίδες του ηλεκτρονικού τύπου, μεταξύ των οποίων το "www.....gr" και "www.....gr". Το παραπάνω περιεχόμενο της δηλώσεως του εναγομένου - εφεσιβλήτου τυγχάνει αναμφισβήτητα προσβλητικό για τα (φυσικό και νομικό) πρόσωπα των εκκαλούντων, αφού εμφανίζει τον δεύτερο απ' αυτούς ως τον ιθύνοντα μιας καλοστημένης απάτης, συνεπεία της οποίας επιχειρείται η χειραγώγηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της πρώτης εκκαλούσας εταιρείας, (ήδη πρώτης των αναιρεσιβλήτων) ώστε, με την εφαρμογή

αθέμιτων και ζημιολόγων πρακτικών στον τραπεζικό και επενδυτικό τομέα, η τελευταία να οδηγείται σε οικονομική κατάρρευση, παρασύροντας στην πτώση της και τις παραπάνω κατονομασθείσες υγιείς και κερδοφόρες ελληνικές επιχειρήσεις του ομίλου της. Λόγω δε της ιδιότητας του εφεσιβλήτου ως ... και μετέπειτα ... της σχετικής Προανακριτικής Επιτροπής του Κοινοβουλίου, αλλά και της χρονικής στιγμής που έλαβαν χώρα και οι ως άνω δηλώσεις του, όπου υπήρχε έντονο ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης αλλά και των πολιτών για την υπόθεση (γνωστή ως "σκάνδαλο") της ..., αναμφίβολα δημιουργούσε την πεποίθηση στον μέσο αποδέκτη (τηλεθεατή ή αναγνώστη) των εν λόγω δηλώσεων ότι και οι ενάγοντες εμπλέκονται στην υπόθεση αυτή. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό ο εφεσίβλητος, χωρίς να έχει τότε οποιοδήποτε στοιχείο και χωρίς περαιτέρω διερεύνηση της βασιμότητας των καταγγελιών του για τη διάπραξη απάτης εκ μέρους των εκκαλούντων, προέβη στις δηλώσεις αυτές, με την ως άνω ιδιότητα του μέλους της Επιτροπής, αντικείμενο της οποίας ήταν η διερεύνηση της υπόθεσης, γνωστής ως "σκάνδαλο της ...". Να σημειωθεί ότι τόσο το πόρισμα της Προανακριτικής Επιτροπής, όσο και έγγραφο του εφεσιβλήτου προς τον τότε ... του Αρείου Πάγου κ. Γ. Κ. (ανεξάρτητα αν αυτό περιείχε προσωπικές αξιολογήσεις του εφεσιβλήτου ή διαπιστώσεις της Επιτροπής της οποίας αυτός προϊστάτο) ήταν πολύ μεταγενέστερα (18- 10- 2010) της επίμαχης δήλωσης του εφεσιβλήτου. Όσον δε αφορά την καταγγελλόμενη με την ως άνω δήλωση αξιόποινη πράξη της απάτης, ουδεμία άσκηση ποινικής δίωξης υφίστατο καν κατά το χρόνο της επίμαχης δήλωσης του εφεσιβλήτου, αλλ' ούτε προκύπτει άσκησή της έστω μεταγενέστερα. Αντίθετα με την ... - 7 - 2012 διάταξη του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών τέθηκε στο αρχείο λόγω ουσιαστικής αβασιμότητας των σχετικών στοιχείων ποινική προκαταρκτική δικογραφία (κατόπιν σχετικών δημοσιευμάτων) που αφορούσε, μεταξύ άλλων και: 1) Σύναψη δανείου ύψους 156.000.000 ευρώ μεταξύ της Τράπεζας ... και της ... κατά το χρονικό διάστημα από 30 - 6 - 2006 έως 8 - 8 - 2008, για το οποίο οι καλύψεις και διασφαλίσεις της Τράπεζας ανέρχονταν περίπου σε ποσοστό 50% του χορηγούμενου ποσού, αντί του ποσοστού 110% κατ' ελάχιστο, το οποίο αποτελεί τη συνήθη τραπεζική πρακτική. 2) Νομιμότητα της κατ' ουσίαν επιστροφής μέρους του προαναφερθέντος δανείου, μέσω της δαπάνης εκ μέρους της ..., αφενός μεν ποσού 30,2 εκατ. ευρώ από το δάνειο αυτό για συμμετοχή της στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του ομίλου ... (...), αφετέρου δε ποσού 23 εκατ. ευρώ για την αγορά μετοχών του προαναφερθέντος Ομίλου ..... Άλλωστε τόσο η ... όσο και οι αναφερόμενες στην επίδικη δήλωση του εφεσιβλήτου εταιρείες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και η απόκτηση, συγχώνευση, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και εν γένει πορεία τους είναι γνωστές μέσω δημοσίων ανακοινώσεων και υπόκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία και την έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η δε μετέπειτα οικονομική πορεία και εξέλιξη του επιχειρηματικού Ομίλου και των εταιρειών που τον απαρτίζουν δεν αποδεικνύεται ότι επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό του εφεσιβλήτου στην επίμαχη δήλωσή του περί κατάρρευσης αυτών.

Συνεπώς τα ως άνω αναφερόμενα στην εν λόγω δήλωση του εφεσιβλήτου ήταν ψευδή, γεγονός που αυτός γνώριζε, μπορούσαν δε σαφώς να βλάψουν την τιμή και την υπόληψη του β' εκκαλούντος και, παράλληλα να βλάψουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην α' εφεσίβλητη και εν γένει στις επιχειρήσεις αυτής και κατ' ακολουθίαν δεν μπορεί στην προκειμένη περίπτωση να εφαρμοσθεί η επικαλούμενη από τον εφεσίβλητο διάταξη του άρθρου 367 παρ. 1 Π Κ, λόγω συνδρομής της εξαίρεσης της παρ.2 περ. α'

του ίδιου άρθρου. Υπό τις παραπάνω δε παραδοχές είναι απορριπτέοι ως ουσία αβάσιμοι οι ισχυρισμοί του εφεσιβλήτου περί εφαρμογής του άρθρου 300 ΑΚ (ζημία από πταίσμα των εκκαλούντων) και 281 ΑΚ (καταχρηστική άσκηση της αγωγής εκ μέρους των). Επομένως, στο πρόσωπο του εφεσιβλήτου συντρέχουν τα στοιχεία ..... της δυσφήμισης εταιρείας (364 Π Κ), καθώς και της παράνομης προσβολής της προσωπικότητας των εκκαλούντων, η οποία συνετελέσθη πανελληνίως ενώπιον του τηλεοπτικού και αναγνωστικού κοινού και, παράλληλα κατέστη γνωστή στον οικογενειακό, κοινωνικό, επαγγελματικό και επιχειρηματικό τους κύκλο. Από δε την προαναφερθείσα παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του εφεσιβλήτου οι εκκαλούντες υπέστησαν ηθική βλάβη για την αποκατάσταση της οποίας (λαμβανομένης υπόψη και της επιφύλαξης του δευτέρου), ενόψει του είδους και της βαρύτητας της προσβολής, του τρόπου τέλεσης και της δημοσιότητας που έλαβε του βαθμού του πταίσματος του εφεσιβλήτου, της κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης των διαδίκων και των εν γένει συνθηκών τελέσεως του αδικήματος, πρέπει να επιδικαστεί ως χρηματική ικανοποίηση εις έκαστον των εκκαλούντων - εναγόντων το κρινόμενο ως εύλογο ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.". Με βάση τις ανωτέρω παραδοχές, το Εφετείο, έκανε δεκτή την από 6-3-2013 έφεση της πρώτης των αναιρεσιβλήτων και αφού εξαφάνισε την απόφαση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου που είχε απορρίψει την από 3-9-2010 αγωγή αυτής, την έκανε εν μέρει δεκτή και ανεγνώρισε την υποχρέωση του αναιρεσειόντος να της καταβάλει το προαναφερθέν ποσό των 15.000 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής. Με αυτά που δέχθηκε και έτσι που έκρινε το Εφετείο, διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφαση επαρκείς και μη αντιφατικές αιτιολογίες, σε σχέση με τις παραδοχές της, α) της επίκλησης διάπραξης απάτης από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της πρώτης των αναιρεσιβλήτων, χωρίς να απαιτείται για τον δυσφημιστικό της χαρακτήρα η ακριβής αναφορά των στοιχείων του άρθρου 386ΠΚ, β) περί της δημιουργίας στον μέσο αποδέκτη της επίμαχης δήλωσης του αναιρεσίβλητου της εντύπωσης εμπλοκής αυτής στην υπόθεση της ..., και γ) περί πρόκλησης ηθικής βλάβης στην πρώτη επίσης των αναιρεσιβλήτων, λόγω της δυνατότητας πρόκλησης βλάβης στην εμπιστοσύνη του κοινού σ'αυτή και στις επιχειρήσεις της, χωρίς να χρειαζόταν επιπλέον προσδιορισμός των συγκεκριμένων δυσμενών παραστάσεων που δημιουργήθηκαν σε τρίτους από την ίδια δήλωση του αναιρεσειόντος, ούτε του ύψους της υλικής ζημίας που της προκάλεσε. Επομένως, οι περί του αντιθέτου τρίτος, τέταρτος και ένατος λόγοι της κρινόμενης αίτησης, για πλημμέλεια από το άρθρο 559 αριθμ.19 ΚΠολΔ, είναι αβάσιμοι. Επισημαίνεται, ότι η αναφορά της προσβαλλόμενης απόφασης στην ...-7-2012 διάταξη του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, δεν αποτελεί παραδοχή, αλλά επιχείρημα του δικαστηρίου της ουσίας, στο πλαίσιο του δικανικού συλλογισμού του, κατά την διερεύνηση των στοιχείων της διάπραξης της συκοφαντικής δυσφήμισης της πρώτης των αναιρεσιβλήτων και επομένως δεν πλήττεται παραδεκτά με την προαναφερθείσα αναιρετική πλημμέλεια. Η προσβαλλόμενη απόφαση όμως, σε σχέση με τις παραδοχές της αφενός μεν, περί γνώσης του ψεύδους της επίμαχης δήλωσης του αναιρεσειόντος εκ μέρους του, αφετέρου δε, περί απόρριψης των ισχυρισμών του τελευταίου για την εφαρμογή του άρθρου 300 και 281ΑΚ, διέλαβε ελλιπείς αιτιολογίες. Ειδικότερα, το αποδεικτικό πόρισμα του Εφετείου, ότι ο αναιρεσειών "γνώριζε το ψεύδος της δήλωσής του", το οποίο αποτελεί ουσιώδες ζήτημα για την κατάφαση της διάπραξης συκοφαντικής δυσφήμισης της πρώτης των αναιρεσιβλήτων, η οποία αποκλείει και

την κατ'εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 367 παρ.1περ. γ ΠΚ άρση του άδικου χαρακτήρα της πράξης, είναι ελλιπώς αιτιολογημένο εφόσον δεν εκτίθενται καθόλου πραγματικά περιστατικά που να το στηρίζουν. Επίσης ουδεμία αναφορά υφίσταται πραγματικών περιστατικών, με βάση τα οποία, η προσβαλλόμενη απόφαση κατέληξε στην απόρριψη, ως ουσιαστικώς αβασίμων, των από τις διατάξεις των άρθρων 281 και 300 ΑΚ ενστάσεων του αναιρεσειόντος, για το περιεχόμενο των οποίων επίσης δεν έχει παραδοχή. Αποτέλεσμα των ανωτέρω ελλείψεων είναι, να μην καθίσταται εφικτός ο αναιρετικός έλεγχος της ορθής ή μη εφαρμογής των ουσιαστικού δικαίου αυτών διατάξεων (281 και 300ΑΚ) αλλά και των προαναφερθεισών 363, 364 και 367 Π Κ, γενομένων δεκτών, ως βάσιμων, των έβδομου, όγδοου και δέκατου λόγων της αίτησης αναίρεσης από το άρθρο 559 αριθμ.19 ΚΠολΔ.

Κατ'ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση του Εφετείου Αθηνών, κατά το μέρος της που αφορά στην πρώτη των αναιρεσιβλήτων, ενώ παρέλκει η εξέταση των λοιπών (αφορουσών στην τελευταία) λόγων αναίρεσης, λόγω της πλήρους αναιρετικής εμβέλειας των άνω γενομένων δεκτών και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο ίδιο Εφετείο, συντιθέμενο από άλλους δικαστές εκτός εκείνων που την εξέδωσαν (αρθρ.580 παρ.3 ΚΠολΔ). Τέλος, πρέπει να διαταχθεί η επιστροφή στον αναιρεσειόντα του παραβόλου που κατέβαλε (αρθρ.495 παρ.4 ΚΠολΔ) και να καταδικαστεί η πρώτη των αναιρεσιβλήτων, που ηττήθηκε στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσειόντος, που δεν κατέθεσε προτάσεις (αρθρ. 176, 183 ΚΠολΔ), κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 3884/2014 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, κατά το αναφερόμενο στο σκεπτικό μέρος.

Παραπέμπει την υπόθεση, κατά το ίδιο μέρος, στο ανωτέρω Εφετείο, προς περαιτέρω εκδίκαση, συντιθέμενο από άλλους δικαστές.

Διατάσσει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου στον αναιρεσειόντα.

Καταδικάζει την πρώτη των αναιρεσιβλήτων στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσειόντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 17 Ιανουαρίου 2018.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 29 Ιανουαρίου 2018.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ